ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

RIS3 THESSALY

RIS3 ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2021–2027 | 2ος ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ

Η επόμενη γενιά δράσεων έρευνας και καινοτομίας στη Θεσσαλία

Συζητούμε για την επιλογή των εργαλείων πολιτικής που θα ενεργοποιήσουμε για την αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων μέχρι το 2029

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

Γιατί ξεκινά ο δεύτερος κύκλος της Επιχειρηματικής Ανακάλυψης;

Ο πρώτος κύκλος της RIS3Thessaly έκλεισε!

Η περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης της Θεσσαλίας που ενεργοποιήθηκε μετά την ολοκλήρωση του πρώτου γύρου της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης (ΔΕΑ) το πρώτο εξάμηνο του 2024 έκλεισε με τρείς προσκλήσεις για δράσεις έρευνας και καινοτομίας και δύο προσκλήσεις για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Μέσω αυτών των προσκλήσεων αναμένεται να δεσμευτεί πλήρως ο προϋπολογισμός του Προγράμματος Θεσσαλία 2021-2027 για δράσεις στήριξης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ενώ υπάρχει ένα υπόλοιπο της τάξης των 3,5 εκατ. ευρώ προς διάθεση για δράσεις έρευνας και καινοτομίας.

Το ερώτημα που τίθεται προς διαβούλευση

Με ποια εργαλεία πολιτικής μπορούν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα οι διαθέσιμοι πόροι για την έρευνα και την καινοτομία στη Θεσσαλία, ώστε να καλύψουν πραγματικές ανάγκες επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων και να παράγουν μετρήσιμα αποτελέσματα;

ΤΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕ	ΠΟΙΟΥΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΟΥΜΕ	ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΜΕ
Ποια μορφή παρέμβασης ανταποκρίνεται σε τεκμηριωμένα κενά και ανάγκες των επιχειρήσεων της Θεσσαλίας;	Ποιες κατηγορίες φορέων πρέπει να συμμετάσχουν;	Ποια αποτελέσματα θα παρακολουθούνται και πώς;

Τι καλούνται να συνεισφέρουν οι συμμετέχοντες

Οι συμμετέχοντες καλούνται να τεκμηριώσουν προβλήματα, να αξιολογήσουν εναλλακτικά είδη προσκλήσεων και κριτηρίων επιλογής έργων, και να αναδείξουν προϋποθέσεις επιτυχίας. Η ΔΕΑ δεν αποτελεί πρόσκληση υποβολής έργων ούτε διαδικασία προέγκρισης δικαιούχων.

ΠΕΔΙΟ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ	ΕΚΤΟΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ
Τύποι παρεμβάσεων, ομάδες-στόχοι, προϋπολογισμός και διάρκεια έργων, πεδία παρέμβασης που πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω και δυνατότητα μόχλευσης ιδιωτικής συμμετοχής.	Τομείς προτεραιότητας, πεδία παρέμβασης και προτεραιότητες όπως έχουν εγκριθεί από τον πρώτο κύκλο της ΔΕΑ στις αρχές του 2024.

Πώς θα χρησιμοποιηθούν οι συνεισφορές σας κατά τη διαδικασία;

Οι απόψεις θα συντεθούν με τα στοιχεία παρακολούθησης και την τεχνική εξέταση των θεσμικών περιορισμών και των κανόνων επιλεξιμότητας και έντασης ενισχύσεων, ώστε να διαμορφωθούν τεκμηριωμένα σενάρια πολιτικής. Η τελική απόφαση θα ληφθεί από το κατά νόμο αρμόδιο όργανο, δηλαδή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Θεσσαλία 2021-2027.

Τι έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα;

Η πορεία από τη στρατηγική στις δράσεις

Στάδιο	Στοιχεία που θα παρουσιαστούν
Αρχικός σχεδιασμός RIS3	Στον πρώτο κύκλο της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης που ολοκληρώθηκε το Μάιο του 2024 ορίστηκαν έξι περιφερειακές προτεραιότητες (εκ των οποίων δύο οριζόντιες) και 23 τομείς παρέμβασης. Προτάθηκαν επίσης εννέα διαφορετικά εργαλεία πολιτικής.
Ενεργοποίηση δράσεων	Μέχρι σήμερα (Νοέμβριος 2026), από το Πρόγραμμα Θεσσαλία 2021-2027 έχουν εκδοθεί προσκλήσεις για επιδοτήσεις ύψους 16,5 εκατ. ευρώ για δράσεις καινοτομίας (ερευνητικές υποδομές και συνεργατικά έργα) και επιδοτήσεις ύψους 72 εκατ. ευρώ για δράσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
Υλοποίηση	Μέχρι σήμερα (Νοέμβριος 2026) έχουν ενταχθεί έργα προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης ύψους 18,5 εκατ. ευρώ για δράσεις καινοτομίας και αναμένεται να ενταχθούν άμεσα έργα προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης της τάξης των 50 εκατ. ευρώ για δράσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Βασικοί δείκτες επιδόσεων για δράσεις καινοτομίας από το Πρόγραμμα Θεσσαλία 2021-27

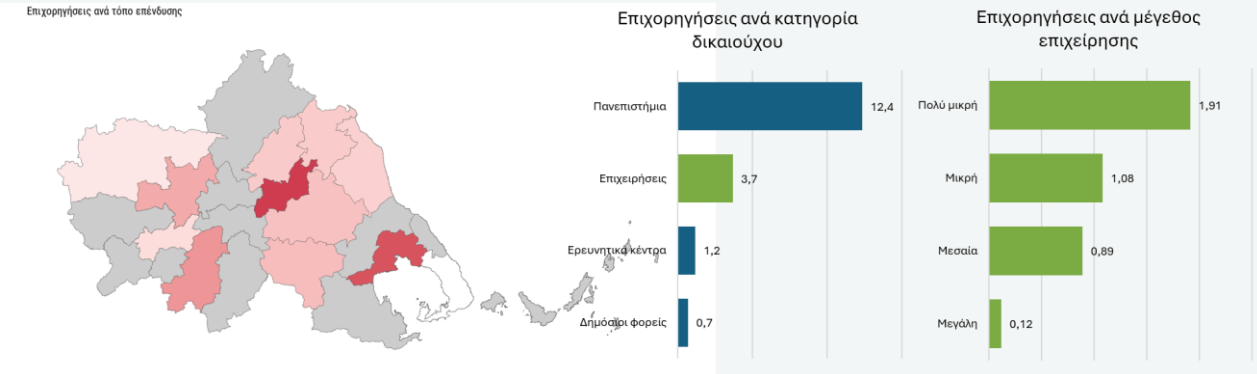
€ 18,5 εκατ.
Δημόσια δαπάνη για δράσεις έρευνας-καινοτομίας

301
Υποβληθείσες προτάσεις

82
Ενταγμένα έργα

57
Άμεσα ωφελούμενοι

Σύνοψη της μέχρι τώρα πορείας των δράσεων έρευνας-καινοτομίας

Κατανομή ενισχύσεων ανά Δήμο, κατηγορία δικαιούχου και μέγεθος επιχείρησης (ποσά σε εκατ. ευρώ).
Πηγή: Σύστημα Παρακολούθησης RIS3Thessaly

Τι δείχνει η ζήτηση;

Η εκδηλωμένη ζήτηση για δράσεις έρευνας και καινοτομίας μας επιτρέπει να εξάγουμε συμπεράσματα για το προφίλ των φορέων που πρέπει να εμπλακούν στη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης.

Ζήτηση στο Ερευνώ-Καινοτομώ και στα συνεργατικά έργα του Προγράμματος Θεσσαλίας

Ερευνώ-Καινοτομώ

- **Κατηγορία Ι:** 42 προτάσεις με τη συμμετοχή 38 επιχειρήσεων και συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη ύψους 12,63 εκατ. ευρώ. Το 71,1% των συμμετεχόντων ήταν μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- **Κατηγορία ΙΙ.** 386 προτάσεις με τη συμμετοχή 195 επιχειρήσεων και συνολική αιτούμενη δημόσια δαπάνη ύψους 165,42 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 70,9 από επιχειρήσεις. Το 73% των συμμετεχόντων ήταν μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις.
- **Κατηγορία ΙΙΙ.** 3 προτάσεις με τη συμμετοχή 3 διαφορετικών επιχειρήσεων, όλων πολύ μικρών.

Συνεργατικά έργα Θεσσαλίας (03ΚΕ)

190 προτάσεις με τη συμμετοχή 233 επιχειρήσεων εκ των οποίων το 82% ήταν μικρές ή πολύ μικρές. Ο προϋπολογισμός της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης από επιχειρήσεις ήταν 22,82 εκατ. ευρώ.

Κοινή βάση των δύο προσκλήσεων

Η συνολική συμμετοχή επιχειρήσεων από τη Θεσσαλία ανήλθε σε **368 διαφορετικά ΑΦΜ**. Απ' αυτά, τα **77** εμφανίζονται και στις δύο προσκλήσεις, **156** μόνο στην 03ΚΕ, και **124** μόνο στο Ερευνώ-Καινοτομώ.

Συμπεράσματα

- Η μεγάλη ζήτηση και στις δύο προσκλήσεις συνεργατικής Ε&Α προσφέρει ισχυρό εμπειρικό επιχείρημα ότι το συνεργατικό μοντέλο είναι γνωστό και χρησιμοποιείται από σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων της Θεσσαλίας.
- Η περιφερειακή πρόσκληση λειτούργησε ως πρόσθετο κανάλι προσέλκυσης συμμετεχόντων από τη Θεσσαλία.
- Η αγροδιατροφή κυριαρχεί στις δύο συνεργατικές προσκλήσεις, ενώ η πληροφορική, οι υπηρεσίες έρευνας, η μεταποίηση και η υγεία προσφέρουν ένα δεύτερο επίπεδο ερευνητικής και τεχνολογικής δραστηριότητας.

Ποιο είναι το πραγματικό πεδίο επιλογών;

Η συζήτηση κατά το 2ο κύκλο της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης διεξάγεται εντός συγκεκριμένων δημοσιονομικών, κανονιστικών και χρονικών περιορισμών.

~ 3,5 εκατ. €

διαθέσιμοι πόροι για νέες δράσεις έρευνας-καινοτομίας

Πρόγραμμα Θεσσαλία 2021–2027

Εξετάζονται εργαλεία που μπορούν να ενεργοποιηθούν με εφικτό χρονοδιάγραμμα και κατάλληλο καθεστώς ενίσχυσης.

Τρεις αποφάσεις προς υποστήριξη

01 · ΠΟΙΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ;

Επιλογή της μορφής δημόσιας παρέμβασης που αντιστοιχεί στο πρόβλημα.

02 · ΓΙΑ ΠΟΙΟΥΣ;

Κατάλληλοι δικαιούχοι και τύποι δράσεων χωρίς αποκλεισμούς.

03 · ΜΕ ΤΙ ΣΤΟΧΟΥΣ;

Μετρήσιμα αποτελέσματα και κινητοποίηση πρόσθετων πόρων.

Περιορισμοί που επηρεάζουν τις αποφάσεις μας

Πτυχή	Έλεγχος πριν από την τελική επιλογή
Προγραμματικός	Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός αφορά μόνο στον ειδικό στόχο 1.1 (Ανάπτυξη & ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας & καινοτομίας & αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών).
Κρατικές ενισχύσεις	Εφαρμόζονται οι όροι του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014 όπως ισχύει ως προς την ένταση ενίσχυσης ανά είδος παρέμβασης και είδος/μέγεθος επιχείρησης
Χρονοδιάγραμμα	Ο κύκλος προκήρυξη → αξιολόγηση → ένταξη / συμβασιοποίηση → υλοποίηση / ολοκλήρωση → διαχειριστικό κλείσιμο έργων πρέπει να έχει ολοκληρωθεί μέχρι 31.12.2029.
Διαχειριστική εφικτότητα	Με δεδομένους τους χρονικούς περιορισμούς (βλ. προηγούμενο σημείο) είναι σαφές ότι η διαχειριστική εφικτότητα (χρόνος για την προετοιμασία και τη δημοσίευση της Πρόσκλησης, και την προετοιμασία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων για υποδεχθεί προτάσεις) είναι κρίσιμος παράγοντας.

Ποιες εναλλακτικές τίθενται σε διαβούλευση;

Οι παρακάτω πέντε επιλογές είχαν ήδη αναγνωριστεί ως τέτοιες από τον πρώτο γύρο της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης στις αρχές του 2025. Απ' αυτές, τόσο σε εθνική όσο και σε περιφερειακή κλίμακα έχει ενεργοποιηθεί μόνο η πρώτη (Πρόσκληση 03ΚΕ του Προγράμματος Θεσσαλία και «Ερευνώ-Καινοτομώ» / Κατηγορία ΙΙ).

Εργαλείο	Πρόβλημα που λύνει	Ζητήματα εφαρμογής
Α · Συνεργατικά έργα Ε&Α	Ανάπτυξη γνώσης και νέων λύσεων από κοινού	Μεγάλο κόστος προετοιμασίας· συγκέντρωση πόρων σε λίγους φορείς· κίνδυνος έργων χωρίς υιοθέτηση.
Β · Innovation Vouchers	Πρόσβαση επιχειρήσεων σε υπηρεσίες γνώσης, δοκιμών, καινοτομίας	Περιορισμένο βάθος Ε&Α· ανάγκη ποιοτικού μητρώου παρόχων και πραγματικού ελέγχου της αξίας κάθε έργου.
Γ · Pilots / Demonstrators	Δοκιμή λύσεων υπό πραγματικές συνθήκες	Ανάγκη ώριμων τεχνολογιών/χώρων δοκιμής· ζητήματα δαπανών εξοπλισμού και ιδιοκτησίας υποδομών.
Δ · Proof of Concept	Ωρίμανση και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων	Δύσκολη τεκμηρίωση IP, ownership και πρόσβασης σε αγορά· κίνδυνος χρηματοδότησης μη αξιοποιήσιμων ιδεών.
Ε · Innovation Challenges	Κοινές τεχνολογικές ανάγκες αλυσίδων αξίας υψηλής προτεραιότητας για τη Θεσσαλία	Υψηλό κόστος σχεδιασμού προκλήσεων, διαφανή ορόσημα· απαιτείται διάκριση μεταξύ επιχορηγήσεων και δημοσίων προμηθειών.

Για λεπτομέρειες αναφορικά με τα παραπάνω εργαλεία παραπέμπουμε στο συνοδευτικό έγγραφο «Συγκριτικός πίνακας εργαλείων πολιτικής».

Με ποια κριτήρια θα συγκριθούν τα εργαλεία;

Οι προτιμήσεις των συμμετεχόντων αποτελούν τεκμήρια της διαβούλευσης, όχι αυτοτελή απόφαση κατανομής πόρων.

Κριτήριο	Κύριο ερώτημα
Αναπτυξιακή προστιθέμενη αξία	Ποιες νέες δυνατότητες, λύσεις και συνεργασίες δημιουργούνται;
Τεκμηριωμένη ζήτηση	Ποιες ανάγκες και ομάδες χρηστών επιβεβαιώνονται;
Προσθετικότητα	Τι δεν θα πραγματοποιούνταν χωρίς τη δημόσια παρέμβαση;
Συνάφεια με RIS3	Πώς συνδέεται η δράση με προτεραιότητες και αλυσίδες αξίας;
Μόχλευση ιδιωτικής δαπάνης για Ε&Α	Πόση ιδιωτική δαπάνη Ε&Α συμμετέχει ή κινητοποιείται;
Πρόσβαση και συμπερίληψη	Ποιοι φορείς μπορούν να αξιοποιήσουν το εργαλείο;
Εφικτότητα υλοποίησης	Ποιοι κανονιστικοί, χρονικοί και διαχειριστικοί περιορισμοί ισχύουν;

Δύο συμπληρωματικές όψεις της αξιολόγησης

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ

Ανάγκες και προτιμήσεις επιχειρήσεων, ερευνητών, φορέων και εκπροσώπων της κοινωνίας — με αιτιολόγηση και ποιοτική ανάλυση.

ΤΕΧΝΙΚΗ / ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Επιλεξιμότητα, νομοθετικό πλαίσιο, δημόσια δαπάνη, δείκτες και χρόνο υλοποίησης — από την ΕΥΔ Προγράμματος Θεσσαλία 2021-2027.

Πώς θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα

Η τελική σύνθεση θα διακρίνει συγκλίσεις και διαφοροποιήσεις ανά κατηγορία φορέα, καταγράφοντας τόσο τα επιχειρήματα υπέρ όσο και τις επιφυλάξεις. Θα ακολουθήσει τεκμηριωμένη εισήγηση για την επιλογή του επικρατέστερου εργαλείου που θα δημοσιευτεί. Η τελική επιλογή θα αποτυπωθεί στα Αναθεωρημένα Κείμενα Βάσης για όλες τις προτεραιότητες της RIS3Thessaly.

Πώς συμμετέχουν οι φορείς και τι ακολουθεί;

Η συμμετοχή πρέπει να οδηγεί σε καταγεγραμμένη γνώση και σαφές αποτέλεσμα, όχι απλώς σε μια ημερίδα ανταλλαγής απόψεων.

Βήμα	Δραστηριότητα	Πότε / πώς
1	Δημοσιοποίηση εισηγητικού σημειώματος, αναθεωρημένων κειμένων βάσης και λοιπού υλικού	Όλο το υλικό είναι διαθέσιμο από την 11.11.2026 στο σύνδεσμό: https://ris3thessaly.gr/2os-kyklos-diadikasias-epixeirimatikis-anakalypsis-dea/
2	Τέσσερις εκδηλώσεις διαβούλευσης στις πρωτεύουσες των Νομών της Θεσσαλίας	Σύνδεσμος για εγγραφή συμμετεχόντων εδώ. • Τρίκαλα, Τετάρτη 18 Νοεμβρίου 2026, ώρα 19.00 • Καρδίτσα, Τετάρτη 25 Νοεμβρίου 2026, ώρα 19.00 • Βόλος, Τρίτη 1 Δεκεμβρίου 2026, ώρα 19.00 • Λάρισα, Πέμπτη 10 Δεκεμβρίου 2026, ώρα 19.00.
3	Σύνθεση των ευρημάτων	Μηχανισμός Υποστήριξης της RIS3Thessaly, μέχρι 15.12.2026
4	Τελική επιλογή	ΕΥΔ Προγράμματος Θεσσαλία.

Τι ζητούμε από τους συμμετέχοντες

Να περιγράψουν συγκεκριμένες ανάγκες, να τεκμηριώσουν τις δυνατότητες αξιοποίησης των εργαλείων, να επισημάνουν περιορισμούς και να προτείνουν εφικτά αποτελέσματα για την περιφερειακή οικονομία. Όπου είναι δυνατό, οι προτάσεις να συνοδεύονται από ποσοτικά ή ποιοτικά στοιχεία.

ΥΛΙΚΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Πληροφορίες, εισηγητικό σημείωμα, αναθεωρημένα κείμενα βάσης και λοιπό υλικό προς μελέτη από τους ενδιαφερόμενους: https://ris3thessaly.gr/2os-kyklos-diadikasias-epixeirimatikis-anakalypsis-dea/

Σύνδεσμος εγγραφής στις εκδηλώσεις: https://forms.cloud.microsoft/e/t5eNf8McnY

Πρόγραμμα εκδηλώσεων διαβούλευσης

- Επιμελητήριο Τρικάλων, **Τετάρτη 18 Νοεμβρίου 2026**, ώρα 19.00
- Επιμελητήριο Καρδίτσας, **Τετάρτη 25 Νοεμβρίου 2026**, ώρα 19.00
- Επιμελητήριο Μαγνησίας, **Τρίτη 1 Δεκεμβρίου 2026**, ώρα 19.00
- Επιμελητήριο Λάρισας, **Πέμπτη 10 Δεκεμβρίου 2026**, ώρα 19.00.

Θεσμική ευθύνη

Η διαδικασία διεξάγεται με ευθύνη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας και την υποστήριξη του Μηχανισμού RIS3Thessaly. Οι αρμοδιότητες επιλογής και ενεργοποίησης χρηματοδοτικών δράσεων ασκούνται από τα κατά νόμο αρμόδια όργανα, δηλαδή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Θεσσαλία 2021-2027.

Συνδεθείτε με τη RIS3Thessaly!.

website: **RIS3Thessaly.gr**
Email: **ris3@thessaly.gov.gr**

Facebook
RIS3 Thessaly

LinkedIn
RIS3 Thessaly

Instagram
RIS3 Thessaly